

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 100
Бања Лука, 26.2.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића, као предсједника вијећа, Петра Бајића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у правној ствари тужилаца, А.Д. Б. из М., кога заступа Р. Е., адвокат из М., Р. Д. из М., Ж. Ј. из М., кога заступа Д. М., адвокат из В. и Ж. З. из З., против туженог Н. К. из М., ради накнаде штете због клевете и противтужби туженог – противтужиоца Н. К. против тужилаца – противтужених А.Д. Б. из М., Р. Д. из М., Ж. Ј. из М. и Ж. З. из З., ради накнаде штете због клевете, одлучујући о ревизији туженог-противтужиоца Н. К., против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број Гж-601/05 од 22.11.2007. године, на сједници одржаној 26.2.2010. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Власеници број П-81/2004. од 03.6.2005. године обавезан је тужени Н. К. из М. да тужиоцу Р. Д. и Ж. Ј. оба из М. на име накнаде штете због клевете, плати сваком по 2.000,00 КМ са законском затезном каматом почев од 19.2.2004. године и да им накнади трошкове спора у износу од 547,96 КМ, све у року од 30 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења (став 1.). Преко досуђеног износа тужиоци Р. Д. и Ж. Ј. се одбијају (став 2.). Тужбени захтјеви у односу на А.Д. Б. из М. и Ж. З. из З. се одбијају (став 3.). Противтужбени захтјев туженог-против тужиоца Н. К. у односу на тужиоце – противтужене А. Д. Б. из М., Ж. З. из З., Р. Д. и Ж. Ј. оба из М., се одбија (став 4.).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број Гж-601/05 од 22.11.2007. године жалба туженог из противтужбе тужиоца Н. К. се дјелимично усваја, преиначава првостепена пресуда у досуђујућем дијелу којом је обавезан да тужиоцима Р. Д. и Ж. Ј. на име накнаде штете због клевете плати сваком од по 2.000,00 КМ са законском затезном каматом почев од 19.2.2004. године па до исплате и да им накнади трошкове спора у износу од 547,96 КМ, све у року од 30 дана по правоснажности пресуде, тако што се тужбени захтјев одбија као неоснован, док се у преосталом дијелу којом је одбијен као неоснован противтужбени захтјев туженог-противтужиоца Н. К.

према тужиоцима – противтуженим А. Д. Б. из М., Р. Д., Ж. Ј. и Ж. З., жалба туженог против тужиоца Н. К. одбија и првостепена пресуда потврђује.

Тужени – противтужилац Н. К. је изјавио ревизију против другостепене пресуде којом је одбијен његов захтјев из противтужбе, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом “да се због почињене клевете обавежу тужиоци – противтужени да му накнаде штету у износима које је навео у противтужби, са законском затезном каматом од настанка штете па до исплате уз накнаду трошкова парничног поступка”.

Одговори на ревизију нису поднесени.

У тужби тужиоци А. Д. Б. из М., Р. Д. и Ж. Ј., оба из М. и Ж. З. из З. захтјевом траже да им тужени Н. К. накнади нематеријалну штету у износима ближе наведеним у првосепеној пресуди. Тужени из противтужбе тужилац Н. К. тражи да му наведени тужиоци из противтужбе тужени накнаде штету у износима ближе наведеним у изреци првостепене пресуде са законском затезном каматом почев од 19.2.2004. године до исплате.

Након проведеног поступка првостепени суд је утврдио, што између странака није спорно, да је тужени Н. К. дана 01.12.2004. године написао “отворено писмо” које је доставио: Министарству..... РС на руке министра М. Б.; Министарству.... РС; помоћнику министра за Геологију и рударство и инспектору. Да је тужени у “отвореном писму” реагујући на чланак објављен у Г. С. од под насловом посебно навео “откривку која се у том тексту нигде не спомиње, а да су се којим случајем споменула као и извршење на њој, резултати А.Д. Б. из М. изашли би на свјетло дана и онда би неко морао да одговара. Руководство А.Д. Б. из М. не откривајући планиране откривке само у овој години (2003.) за себе је незаконито прибавило имовинску корист од око четири милиона конвертибилних марака”.

Код оваквог стања чињеница првостепени суд налази “да тврђење туженог да је руководство А. Д. Б. М. “читај Р. Д. и Ж. Ј. раубовало, пљачкало руду у 2003. години, неоткривањем планираних откривки, на који начин да су за себе незаконито прибавили имовинску корист од око четири милиона конвертибилних марака”, претставља клевету, како је она дефинисана у члану 3. Закона о заштити од клевете, а одлука о висини штете је донесена на основу члана 11. став 1. тог закона, при чему цијенећи све околности случаја, а посебно да тужени као штетник није стекао било какву имовинску корист изношењем навода у “отвореном писму”. Стога је првостепени суд обавезао туженог Н. К. да тужиоцу Р. Д. и Ж. Ј. накнади штету због клевете сваком од по 2.000,00 КМ са законском затезном каматом почев од 18.2.2004. године до исплате, док је преко овог износа као и захтјеви тужилаца А. Д. Б. из М. и Ж. З. из З. одбијени, као неосновани, а исто тако одбијен и противтужбени захтјев туженог из противтужбе тужиоца Н. К. према наведеним тужиоцима.

Другосепени суд одлучујући о жалби туженог-противтужиоца Н. К. усваја чињенична утврђења и правни закључак првостепеног суда о неоснованости захтјева из противтужбе, али не и закључак првостепеног суда о осованости захтјева за накнаду штете тужилаца Р. Д., Ж. Ј., А. Д. Б. из М. и Ж. З., при чему дајући разлоге: “Да се у отвореном писму помиње руководство предузећа Б. из М. а уз то није наведено обиљежје тих лица, њихова професија и слично, па стoga је нејасно како је првостепени суд могao утврдити да се управо ради о тужиоцима, за које не даје разлоге, него само наводи да је јасно да су то директор Р. Д., Ж. Ј. и Ж. З.”. Да су основани наводи жалбе у којој указује на недостатке првостепене пресуде у односу на ову околност јер се у тексту говори о пословању предузећа Б. из М. и неправилностима које су утврђене од стране инспекцијских органа, а чланом 4. Закона о заштити од клевете Републике Српске, је дефинисано значење назива клевете, у којем је прописано, да је клевета радња наношења штете угледу физичком или правном лицу, изношењем или проношењем изражавања неистинитих чињеница идентификовањем тог лица или правног лица трећем лицу. Да из садржине писма произилази да тужени није учинио ништа што би упућивало да је директно оптужио тужиоце нити их је на било који начин јавно изложио неугодностима или непријатностима те им на тај начин нанио штету, нити је износио неистине везане за њихов лични живот, него је у “отвореном писму критички изнио оцјене у вези објављеног члanka везаног за пословање Предузећа Б. из М. Стога и садржај наведеног отвореног писма упућен на адресе наведених органа у чијим су компетенцијама и надзор над законитошћу рада у предузећима, не представља тврђење којима се врећа част, углед и достојанство тужилаца и због тога немају ни право на накнаду за овај вид нематеријалне штете, нити су тужиоци доказали да им је нарушен пословни углед због овог члanka”. Зато је другостепени суд жалбу туженог уважио, преиначио првостепену пресуду у односу на одлуку којом је обавезан да тужиоцима Р. Д. и Ж. Ј. накнади нематеријалну штету у износу од по 2.000,00 КМ, тако што је одбијен у целости захтјев наведених тужилаца. Другостепени суд у односу на одлуку првостепеног суда којом је одбијен захтјев из противтужбе туженог Н. К. према тужиоцима из противтужбе тужених за накнаду нематеријалне штете због клевете налази да тужени из противтужбе Н. К. због подношења тужбе наведених тужилац против њега као туженог, није имао одређених неугодности нити је доказао да су на тај начин његова част, углед и достојанство повријеђени. Стога је жалбу одбио и првостепену пресуду у односу на противтужбени захтјев, потврдио.

Правилна је одлука другостепеног суда којом је одбијен захтјев туженог из противтужбе тужиоца Н. К. за накнаду нематеријалне штете због учињене клевете.

Част, углед и достојанство сваког лица претставља његову моралну вриједност и саставни су дио његове личности, те се усљед нарушавања части и угледа може тражити накнада нематеријалне штете која се досуђује по истим принципима по којима се досуђује накнада за друге видове нематеријалне штете из члана 200. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78

до 57/89 и „Службени гласник РС“ број 17/93, 3/96 и 74/04, у даљем тексту: ЗОО).

Подношење тужбе у овом спору у којој су тужиоци захтјевом тражили да им тужени због клевете плати нематеријалну штету, туженом из противтужбе тужиоцу Н. К. на чemu заснива захтјев из противтужбе за накнаду штете према тужиоцима из противтужбе туженима, а што понавља и у ревизiji, нису повријеђена, част ни углед нити његово достојанство, јер садржина тужбе која је достављена првостепеном суду није била доступна јавности, нити су тужиоци о њеној садржини обавијестили јавност, а поготово то тужиоци из противтужбе тужени нису учинили ни након што је побијаном пресудом преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтјев тужилаца против туженог Н. К. за накнаду нематеријалне штете, на који начин је у побијаној пресуди потврђено „да тужени Н. К. у отвореном писму није износио ништа неистинито у односу на тужиоце Р. Д. и Ж. Ј.“.

Остали наводи ревизије без утјецаја су на законитост и правилност побијане одлуке.

Побијана пресуда, како произилази из напријед реченог, нема недостатака на које указује ревидент, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Из тих разлога, а на основу чл. 248. Законом о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03 до 49/09) ревизија туженог из противтужбе тужиоца Н. К. је одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић